

GANAJZÓS

Egy szép tavaszi napon így szólt Apám:

– Egész éjszaka azon gondolkodtam, mit tegyek. Arra jutottam, hogy csak te segíthetsz! Tudod, az erdész úr üzent, hogy mehetnék tuskózni. Új ültetést akarnak, ráadásul géppel. Útba vannak a régi öreg tuskók. Tudod, hogy mindig ezekért kunyerálok nála. Ha most nemet mondok, hogyan állnék elébe máskor, legközelebb? De a trágyát is ki kell hordani a hátulsó dűlőre, mert hamarosan szántani, vetni kell. Tudhatod már, azt sosem akkor kell, amikor ráérne az ember.

Megdicsőült orcámon láthatta, benne vagyok máris, de azért még folytatta:

– Tudom, ez korán jött, nagy a felelősség, de hát próbáljuk meg. Megrakod a szekeret – nem anynyit, kevesebbet, mint amennyi ráfér – könnyen húzzanak a tehenek, sokat kell fordulni. A földön egyenletes távolságba, kupacokba lerakod. Ügyelj rá, ne szóródjon szét, mert akkor kiszárad. Veszít az értékéből. Kifogod a teheneket, meglegelteted őket, aztán hazajöttök. Majd megrakod a szekeret újra. Az újraindulás előtt a teheneknek vizet adsz. Csak indulás előtt, hisz tudod, a tehén mohó, szívesen inna, de leforrázza a tüdejét és vége! Érted, kislíam?

– Igen Édesapám! – mondtam én.

Amíg mondta, belül másfél métert nőttem. Igyekeznem kellett, hogy kifele is fújjam a levegőt. Teljes súlyával nehezedett rám a felelősség, de én büszkén, boldogan viseltem!

Felkaptam a szekér rúdját és odavonszoltam a trágyakazalhoz. Majd a villával tépni, rakni kezdtem a trágyát.

– Nem úgy, te! – szól apám. – Felhajtod a szárazát, egy részét a szekér aljába rakod. Így nem piszkolod össze a szekeret, és könnyebben rakod le. Ásóval vágod meg az érett trágyát, és szépen, nem kapkodva, komótosan rakod fel. Látod, ez is egy paraszti tudomány, takarékoskodni kell az erővel. Aki ezt nem tudja – például egy úriember – hát bele is döglük. Úgy kell nekik – bár nem láttam még, hogy trágyát hordtak volna...

Szállt a trágya illata. Kérdés nélkül is közölte: ő már nem az, ami volt, hanem tápanyag! Táplál-

ja, kövéríti, porhanyóssá teszi majd a földet, hogy szándéka szerint teremhessen – többet, mint azt trágya nélkül tenné. A vetésünk haragos zöld lesz. Magasra nő a gabona, a kalász hatalmas súlya alatt szépen visszahajlik majd. – Ez az Anti is egy garabonciás! Másképpen hogyan lenne ennyi szem! – mondják. Hacsak most meg nem látnak, szinte díszlépésben masírozni trágyásszekeret húzó tehenek előtt.

– A fiúnak, a Lacinak köszönhető – magyarázzák majd. – Két napon keresztül, megállás nélkül hordta a trágyát ki a földre. Az a szerencséje ennek az Antinak, hogy ilyen ügyes gyereke van!

*

Bár ez a pár mondat soha nem hangzott el, én mellkasomat kidüllesztve, emelt fővel masíroztam a tehenek előtt. Néha pattintottam az ostorommal, és hangos, teljesen fölösleges vezényszavakat kibáltam az állatoknak. Köszöntem mindenkinek – nem Dicsértesséket, mint afféle gyerek, hanem Adjon Isten, ahogy minden felnőtt. Olyan zajjal vonultam végig a falun, hogy még a tehene- vesztett ember is azon csodálkozzon, milyen ügyes gyerek vagyok. Persze, hogy mindent megtettem, tudják meg a népek: én, a Laci derekasan viselem a hatalmas felelősséget, amit az Apám – nem ok nélkül és nem érdemtelenül – a vállamra rakott.

Az érett trágya szaga az orromhoz érve, édesen mámorító bizalom-kéjgázzá változott. A mezőre érve a pacsirta is azért állt egy helyben a fejem felett, hogy jobban megnézhesen. A szokásos trillája helyett azt fütyülte: – Jé, odanézzetek! Jé, odanézzetek!

Aztán mégiscsak megdicsőültem. Amikor kivontatták tőlünk a masinát, az öreg cséplőgépet, Apám odaintett magához: a pajtában együtt számoltuk meg a felhalmozott gabonás zsákokat. Pont úgy, mintha én nem számoltam volna meg már előbb, legalább jó hússzor.

– Látod fiam! Itt látható a munkánk gyümölcse! Az Isten megteremtette a földet, napfényt és esőt adott. Mi megrágyáztuk, megszántottuk, elvetettük, learattuk. Kicsépeztük, és íme itt van a közös

munkálkodás eredménye! Ugyan a paraszton kívül ki mondhatja el, hogy kalákába dolgozik a Teremtővel? Na, mondjunk el egy Miatyánkot! – s letérdelt ott a pajtában, a zsákok előtt a földre. Könyöke a vállamhoz ért, úgy mondtuk az ima szövegét.

Még soha nem szerettem annyira a Jóistent! Hisz nemcsak megteremtett minket, hanem a társunk is! Kimondhatatlanul szerettem az Édesapámat, mert bizalma volt hozzám, és – immár a Jóistennel társként – bevont engem is a dicsőségbe.

*

Bármire gondoltam, szeretetet éreztem iránta. Hogy megvizsgáljam, az érzés tényleg ilyen

hatalmas-e, eszembe idéztem a rohadék csőszet. A lelkem borzadva tiltakozott! Elgondoltam aztán – talán ő is volt gyermek. Nem sokat tudtam nemzésről, születésről, de abban biztos voltam, ilyen nagydarab, vörös nyakú csőszök biztos nem születnek. Kisgyerekként akár még jó és szép is lehetett! Rossz lehet neki is, hogy ilyen undorító az egész hivatása! Végül is – bár csak ímmel-ámmal – sikerült némi szeretetféléit éreznem iránta.

Csoda-e, ha érett trágya illata üti meg az orrom, egy villanásnyi időt ma is szakítok a megbocsátásra? Legtöbbször magamnak persze. De sikerül – mindig segít, amit elbeszéltem.

